

Трибуна вільного
українського слова
на вільній
американській землі

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адрес:
Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

PIK LXI Ч. 112. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ТРАВНЯ 1953. ЦЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 112. JERSEY CITY AND NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 20, 1953. VOL. LXI.

ОВТІС ДАЄ ВИМИНАЮЧІ ВІДПОВІДІ

Нью-Йорк. — Вільям Н. Овтіс, колишній "кореспондент бора", "Асошіейтед Пресс" у Празі, провівши два роки в чеській в'язниці на підставі комуністичного присуду про шпигунство і діставши несподівано звільнення від дальшої кари, приїхав у понеділок сполудня літаком до міжнародного літвища Айдавайлд. Тут, після його привітання з жінкою, зустріли його газетні репортери, щоб довідатися про подробиці з його арешту. Овтіс не дав яasnix відповідей на питання, хоч всупереч усім сподіванням сказав, що на підставі чеського права його арештування було до деякої міри виправдане. Він не відкидає свого визнання на суді, доки не вичитав істей, які появились в ЗДА про його арештування й присуд. Коли його запитували про інші справи, він, по часті з намісником, по часті з негодуюванням, відповів: "Краще не буду в це запускати". Тоді репортери поставили йому формальне питання: "Чи ви думаєте, що ваше становище не викличе ліхого враження?" — На це Овтіс відповів: "Я знаю, що я найшовся в важкій становищі й даліше в ньому залишуся."

ГЕН. РІДЖВЕЙ ПІДТРИМУЄ ПРОГРАМУ ПРЕЗИДЕНТА АЙЗЕНГАВЕРА

Ген. Метью Ріджвей, теперішній командант НАТО в Європі, найменований в останньому шфеом штабу Американської Армії, свідчить перед Конгресовим Комітетом Захордонних Справ, підтримуючи програму президента Айзенгавера відносно допомоги захордонним країнам в їхній оборонній підготовці. Ген. Ріджвей твердить, що альянські збройні сили в Європі мусять рахуватися з "серйозними невдачами в першій стадії можливої ворожої атаки" навіть в такому випадку, якби теперішня програма оборонної підготовки була здійснена й тому в жадному разі не можна її "скорочувати".

Ріджвей проти зменшення оборонної допомоги союзникам

Вашингтон. — У понеділок, перед комісією захордонних справ Палати Репрезентантів, виступив дідч ген. Метью Ріджвей, — у передполудневому засіданні комісії та після полудня, — коли публіка і представники преси не були допущені. У своїх свідченнях, ген. Ріджвей остеріг Конгресу проти можливого обниження суми захордонної військової й економічної допомоги. Ця допомога, за прохосом президента Айзенгавера, має сягати 5,828,000,000 доларів. Обниження цієї суми, за думкою ген. Ріджвея, дасть потиельний наслідок, на некористь ЗДА. Гадка бувшого команданта сил НАТО в Європі, а теперішнього шефа штабу армії, ген. Ріджвея с авторитетна у справах оборони й тому матимуть значення його слова про те, що, у випадку нападу на саму Америку, "втрапи в грошах і людях американського народу будуть непомірно вищі" від витрат на оборонні потреби союзників. Зокрема Ріджвей заявив, що, коли б навіть були довершені плани оборонності НАТО на 1953 і 1954 роки, то все таки оборонна спроможність не буде вистачати у випадку поважної атаки. Потвиряє сили у Західній Європі це й досі "найслабша ланка у нашій обороні", по мінимизації цієї дотеперішньої програми безпеки. Ож особливо небезпечно скорочення коштів у ділянці повітряних сил, чого хочуть добитися деякі особи. Заяву ген. Ріджвея підтримало свідчення його заступника, ген. Т. Ганді, який ствердив, що безпека ЗДА вимагає підтримувати людську й промислову сили європейських союзників. Іхня бо сила переважує на користь ЗДА розклад світової війни.

Фонди на атомову силу будуть зменшені

Вашингтон. — Адміністрація доручила об'єкти витрати на працю Комісії Атомової Енергії на 15 відсотків в поточний рік, а на 30 відсотків на майбутній рік. Зменшення дотатції підб'ється практично так, що планова будова нового літвища й літака бомбардувальника буде припинена, однак не припинять продукції атомових й водневих бомб або технічних родів зброї. Плани побудування двох атомових підводних суден остаеться даліше в силі. Припинення виконання закладених планів заощадить \$400,000,000 у пропонованих президентом Труманом атомових планів, що має коштувати \$2,700,000,000.

Джансон залишає становище директора "Голосу Америки"

Вашингтон. — Д-р Роберт Л. Джансон, президент Темпл Юніверсіті в Філадельфії, плянує залишити в середу становище директора Адміністрації Міжнародних Інформацій з причини недовіли великими перемінами, які заплановано в "Голосі Америки". Коли д-р Джансон приймає це становище в лютий, він подав до публічного відома, що він надіється зробити "Голос Америки" ударним органом. Він вимагав, щоб йому дали час для реорганізації цієї програми й відмежували її від департаменту стейту, переміняючи на незалежну агенцію. Тим часом конгресові комісії об'єкти бюджетові дотатції на "Голос", вирішили звільнити з праці коло 800 працівників і порозуміли такі зміни, що виключили доцільність самого існування програми. — Стало відоме, що Вашингтонське бюро "Голосу Америки" має бути скасоване в половині червня, а вся діяльність має бути зосереджена в Нью-Йорку.

Поліційні офіцери вивчають відносини меншиневих груп

Нью-Йорк. — Капітани поліції дістали наказ вступити ще раз у школу, щоб вивчити способи порозуміння з населенням великого міста. За рекомендацією Подільної Дорадчої Комісії Людських Зв'язків, директор поліції Джордж П. Монаган доручив, щоб перших 25 капітанів з поліційних округ міста, починаючи з найближчого понеділка, відбули п'ятиденний курс студій про зв'язки з населенням. Серед предметів, які будуть подані на курсі, знаходяться теж поради, як поводитися суд проти різних національно-етнічних груп в місті. Капітани мають теж вивчити закони про громадянські права населення.

ТОРГОВЕЛЬНА ПАЛАТА ПРОТИ МИТА НА ІМПОРТОВАНІ ТОВАРИ

Вашингтон. — Торговельна Палата Злучених Держав заявила Конгресові, що економіка нашої країни залежна від конкуренції і не потребує "штучної" охорони при допомозі високої митної тарифи. Керівна бізнесова організація дала свою лонну підтримку проханню през. Айзенгавера, щоб продовжити на рік діляни Акту про Взаміну Торговлі. Погляди Торговельної Палати виявили перед комісією засобів і метод Палати Репрезентантів А. Б. Спарбов, член комісії захордонної торгівлі при Торговельній Палаті. Комісія радить тепер над пропозицією президента і над білом, зголошеним конгресом Сід

Уряд погоджується допомогти Еспанії

Вашингтон. — Уряд Айзенгавера погодився призначити Еспанії більший уділ в розподілі фондів на чужинку оборону, щоб у заміну за те дістати право побудувати в тій країні американські повітряні й морські бази. Дотатція Еспанії міститься в загальній сумі \$300,000,000, призначених на допомогу Європі. Хоч досі точно не відомо, кільки з того ма-

Новий посол ЗДА до Куби

Вашингтон. — Фабрикант і банкір, Артур Гарднер отримав від президента Айзенгавера призначення на амбасадора ЗДА в Кубі. Новий амбасадор має 64 роки; в роках 1946-1948 він працював як асистент при секретареві скар-

Ф. Богатирчука „сняли”, Ю. Косача наставляли на голову „федералістів”

Нью-Йорк. — Місцеве "Новое Русское Слово" з 18-го травня ц. р. повідомило про збори т. зв. "українських федералістів", які відбулися в суботу 16-го травня в Нью-Йорку та на яких "снят" з головами над федералістами Ф. Богатирчука, обираючи на його місце "известного українського писателя Ю. Н. Косача". В повідомленні Н. С. Слова дослівно сказано: "16 травня ц. р. в Нью-Йорку відбулося засідання Центрального Комітету Об'єднання Українських Федералістів-Демократів, з участю делегатів від місцевих організацій Нью-Йорку, Філадельфії, Нью-Керу, Пасейку та ін. Перед відкриттям засідання бувший член ЦК ОУФД — Л. І. Грабовський і В. Левченко зали-

ВІДБУВСЯ 4-ТИЙ РІЧНИЙ З'ІЗД Т-ВА Б. ВОЯКІВ УПА В ЗДА

Нью-Йорк. — Минулої суботи й неділі, в дні 16 і 17 травня, тут, в приміщеннях Студії В. Авраменка, відбувся вже четвертий з черги річний з'їзд Товариства Бушних Вояків УПА в ЗДА, яке нараховує всіх 108 членів, зорганізованих в чотирьох відділах: в Нью-Йорку, Клівленді, Чикаго й Дітроїті. П'ятий відділ, у Філадельфії, є ще в стадії оформлення на з'їзді. Народи почалися в суботу перед полуднем і їх відкрив дотеперішній голова Головної Управи Т-ва, д-р Богдан Гуц, який був теж головним організатором з'їзду. Дальшими нарадами проводила обрана Президія в складі: Лев Футала — голова, мгр. Богдан Крук і П. Хома — заст. голови та Ярослав Кіцюк і Р. Романчик — секретарі. Відчитано або оголошено низку привітань, м. і від Українського Конгресового Комітету (вітав проф. М. Чубатий), від УСУС/С-ів, Братства Дивізійників, Козацтва ім. Болбочана, від Т-ва Б. Вояків УПА в Канаді, Братства Б. Вояків УПА в Європі та цілої низки інших установ й інституцій. В програмі з'їзду було теж дві дровіди. Першу з них, на тему: "УПА сьогоднішнього й завтрашнього" виступив голова ООЧСУ проф. Іван Вовчук, а другу на тему: "Роль Воюючої України у Визвольній Боротбі Нації", виступив проф. Микола Чубатий. Над доповідями відбулися обидві дискусії, що й виповнили перший день наради. Вечері того ж дня Український Золотий Хрест влаштував для учасників з'їзду чайний вечір, програма якого складалася головню із споминів з боротьби, повстанських пісень та козацьких дум, виконаних на бандурі колишніми повстанцями Юрківцями. Другий день наради попередили Богослуження в намірненні українського народу. —

Виступ през. Айзенгавера — небувала подія в совєтській пресі

"Радянська Україна" з 26 квітня, яка тільки що наспіла на адресу "Свободи", подас на цілій сторінці передрукований з московської "Правди" коментар до виступу президента Айзенгавера на зібранні Американського Товариства Редакторів в дні 16-17 квітня. Ця заголовку, що тільки повторено заклики ЦК КПРС до 1-го травня 1953 р. відносно захордонної політики Совєтського Союзу, "непохитної політики збереження і зміцнення миру...". Це небувала досі подія в совєтській пресі, в якій перша сторінка заклики була призначена виключно для виступів Ста-

32 вбиті і 200 ранених у британській Нігерії

Ларос, Нігерія. — В політичних заворушеннях в північній частині британської колонії Нігерії були 32 вбиті та 200 ранених. Ці заворушення виникли в північній частині Нігерії, в місті Кано, що має 107,000 населення. В цій частині Нігерії живуть 11,000,000 мусульманського населення, яке боїться попасти під перевагу не-мусульманської більшості (в Нігерії всього населення 24,000,000, і простір обіймає 373,000 квадратних миль). Мусульманська самоуправа відкинула дозвіл на віче, яке скликавали християни й погани в місті Кано. З цієї причини виникли заворушення. Уряд проголосив військовий стан, обмежив вихід на місто в нічні години, але заворушення тривають далі. Південні частини Нігерії домаються самостійності в 1956 році. Представник англійського уряду заявив, що англійська влада дасть усім своїм колоніям самостійність, коли вони будуть здібні самі себе оборонити, бо тепер ця самостійність перемінлася б у поневолення іншими. — Уряд заявив, що заворушення виникли на тлі плеємінної боротьби, але самостійники заявляють, що по їхньому боці стоять і північні мешканці Нігерії.

Помер Микола Радеску, кол. прем'єр Румунії

Нью-Йорк. — У віці 77 літ помер Микола Радеску, останній перед приходом большевиків, прем'єр Румунії. Він дістав від колишнього совєтського міністра захордонних справ Андрея Вишинського улітмат 27 лютого 1945 р., щоб уступити з свого становища, після чого він негайно вилхав з рідного краю. У 1949 р. він зголосовав був на свідка

ЗДА МОДИФІКУЮТЬ СВІЙ ПЛАН ЩОДО ПОЛОНЕНИХ В КОРЕЇ

Об'єднані Нації, Н. Й. — З'єднані Держави Америки, що відповідають за головне командування альянських збройних сил в Корей, рішили змодифікувати свої пропозиції відносно остаточного вирішення долі полонених в Корей та достосувати їх більше до резолюції Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, прийнятої минулого грудня. Ця резолюція поставляє, що доля тих полонених, які відмовляються від репатріації, повинна бути вирішена на політичній конференції, що мала б відбутися найпізніше три місяці після підписання перемир'я. Коли б конференція не потрапила вирішити тієї справи впродовж 30 днів, по підписанні перемир'я, тоді відповідальність за тих полонених перейшла б на Об'єднані Нації, які в усіх справах відносно тих полонених повинні поступати згідно з законом міжнародного права. Теперішні комуністично-альянські резолюції в цих справах не цілком відповідають резолюції Генеральної Асамблеї. Рішення щодо модифікації тих пропозицій вже були переслані ген. Кларкові в Токіо, й він, правдоподібно, на тій підставі домається триденної перерви в нарадах, що до комуністичної погодились.

Аденауер хоче переговорювати з Совєтами про німецькі східні кордони

Бонн, Німеччина. — Канцлер Аденауер заявив, що треба переговорювати прямо з Совєтами про німецькі східні кордони, які йдуть по річках Одрі й Нісці. Ця заява канцлера виявляє зміну німецького становища, бо після недавнього повороту з Лондону канцлер був заявив, що Німеччина буде переговорювати про зміну своїх східних кордонів із "вільною Польщею". Тепер він сказав, що коли немає вільної Польщі, то треба безпосередньо переговорювати з Совєтами. Ця нагла зміна німецької політики настала тому, що одна із коаліційних німецьких партій, німецька партія, критикує канцлера за те, що він заведе справу німецьких східних кордонів, а досі тільки про об'єднання Західної Європи. Провідник німецької партії д-р Ганс Мерквал домається, щоб теперішній німецький уряд дав уже тепер про об'єднання всіх бушних німецьких земель. Деякі часописи пишуть про те, що Черчилель вдалося зискати канцлера Аденауера, щоб він підтримував Англію в тому дусі, щоб президент Айзенгавер вів "більше реалістичну" політику щодо Совєтів. Досі Німеччина була найвільнішою державою в відношенні до ЗДА.

Туреччина ратифікувала договір із Грецією й Югославією

Анкара, Туреччина. — Веліка Національна Асамблея однодушно ратифікувала договір з Грецією і Югославією, що його 28 лютого Туреччина заключила з цими державами. Цей договір вже починає діяти, бо його ще 23 березня ратифікували Югославія й Греція. Міністер захордонних справ Фуад Коруплю заявив, що ця ратифікація цього договору при-

МОЖЛИВІСТЬ НОРМАЛІЗАЦІЇ СОВЄТСЬКО-ЮГОСЛАВСЬКИХ ДИПЛОМАТИЧНИХ ВІДНОСИН

Москва. — В останньому часі тут зайшли деякі події, що вказували б на можливість злагіднення совєтсько-югославських антагонізмів, як першого кроку до нормалізації дипломатичних відносин між обидвома країнами. Цей напрямок розвитку потвердив югославський шарже д'афер в Москві Драгос Дюріч, підкреслюючи рівночасно, що цього ще не можна вважати за "дипломатичне зближення". Діло в тому, що югославський представник північної смерті Сталіна мав перше впродовж останніх чотирьох років побачення з совєтським міністром захордонних справ Молотовим та його заступником Зоріном. Побачення відбулося на пропозицію Молотова. Під час зустрічі Молотов мав записати Дюріча, що в майбутньому вже не буде жадної дискримінації відносно югославського представника в Москві та що до нього відноситься так само, як і до акредитованих там дипломатів всіх інших країн. Рівночасно в Москві повідомлено про призначення нового дипломатичного шарже д'афер до Београду й ним буде Степан Кірсанов, який одержав вже югославську візу. В дипломатичних колах вважають, що ці події йдуть по лінії теперішньої пропагандистської "мирової офензиви", хоч в самій Югославії ставляться до того досить скептично, аказуючи на інші випадки, головню на низку нових інцидентів на югославсько-румунському й югославсько-болгарському кордонах, які свідчили б радше про нове напруження, ніж про будляку "нормалізацію".

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
За рік	\$10.00	One year	\$10.00
За пів року	5.25	Six months	5.25
За три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерсі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
За рік	\$12.00	One year	\$12.00
За пів року	6.50	Six months	6.50
За три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕТРАДИЦІЙНА КРИТИКА

Англосакські народи вміють втихомирювати колотнечу. Як і заговорять у них пристрасі, то не надовго. Це видно найкраще по тій бурі, яка зчинилася в Великій Британії та Америці, як в британському парламенті заговорив Черчилль про конвенцію про відбуття конференції "Трьох Великих", себто найвищих представників урядів в Лондоні, Вашингтоні та Москві. Бурю цю властиво не спричинила пропозиція британського прем'єра, бо мабуть вона не була навіть тайною для американського уряду, згідно для президента Айзенгавера, але сталося це головним чином з критики Конституції ЗДА і прав президента, з якою виступили в британському парламенті Клемент Атлі, провідник опозиції й бувший прем'єр, коли Партия Праці була при владі. Ця критика діткнула глибоко американців не так з річового боку, але тому, що вони відчували, що для неї взагалі не повинно було бути місця в британському парламенті. Американську Конституцію критикують часто американські науковці; теж американську політику можна назвати ізоляційною, як глядіти в минуле. Проте ні Конституція, ні давня політика, не стримали ЗДА від участі в двох останніх світових війнах, ні не с вони тепер ніякою перешкодою для Америки бути навіть у проводі військових націй, змагаючих до спільної оборони і забезпечки перед комуністичною агресією та московським імперіалізмом. Вдарити в британський парламент Конституцію ЗДА в такий напружений міжнародний момент, який настав по смерті Сталіна, було великим нетактом. Навіть тактовний Артур Крок називав поступок Атлі "невідповідальним вибухом", "політично безглуздом" та "поганою прислугою спільним цілям військових націй".

Цікаве одне те, що такий виступ, як б. прем'єра Атлі, вважається тут порушенням традиційної поведінки народів, що говорять англійською мовою. Ця традиція не дозволяла на той роду критику. Іншими словами, американці можуть критикувати свою Конституцію і права свого президента, але інша справа, коли це робить хтось другий. Те саме є з англіїстами, коли хто критикує, наприклад, їхню монархію, як перестарілу установу чи щось подібне, хоч самі вони не раз це критикували. Також вони обурюються, коли це трапляється в Америці, а таке бувало. Тому не так заважало останній американсько-британській завірюшці те, як негайно почали конференцію з Москвою, чи поклади, як вона виявляла "добру волю", як те, що порушено в британському парламенті традицію англосакських народів.

Ця реакція на цю критику в британському парламенті була в Америці дуже гостра. Сенат давно не чув таких гострих слів, звернених в бік Англії! Проте вже за кілька днів далася відмачка і інша риса англосакського характеру. З різних боків почато відразу заговорити рани. Президент Айзенгавер не довів своїми завагами оливи до огню, а представити інцидент в такий спосіб, що властиво ніякої прізви не має та що нема основної різниці між його пропозицією і Черчилля. Знов британський амбасадор у Вашингтоні зараз заявив, що нема ніяких "основних політичних розбіжностей" між Великою Британією та ЗДА, а з тільки "економічні" та що комуністам "ніколи не вдасться порізати Британію і З'єднені Держави". Не тільки те, він ще виступив в обороні американської Конституції й захищував великого англійського державного мужа Гледстона, що назвав її "найбільшим твором" людського духа і ідеалів людства.

Міжрозуміння і тертя є всюди між війсьними народами, що визнають право людини "навіть дуринці говорити", хоч би й в парламенті, але не всі народи мають той дар, щоб вміти лагодити спори і не дати бурі доволу тривати і тим самим набирати надто багато шкоди суспільству, нації чи державі. А як у нас? Нагадаймо тільки історію з місією УКД до Європи, а побачимо велику різницю.

МИРОВА ЛИХОМАНКА

Мир — це без сумніву головне прагнення більшості людей і народів. Наша генерація зазнала стільки воєнних страхів і втрат, що мир став для неї головною ціллю. І в таких обставинах зродилася справжня мирова лихоманка, яка може дати у висліді все інше, тільки не мир. Теперішня лихоманка почалася від смерті Сталіна та в процесі зв'язної з нею комуністичної "мирної офензиви". Виступило Маленков, "кинувши пальцем" та повторити кілька разів фразу про мир, щоб за неї вчепитися світові миротворці й роздути її до величини справжньої проблеми. Інтересно, що в цьому найбільшому податливість виявила Англія.

Як тільки почалася совєтська "мирна офензива", Америка з президентом Айзенгавером на чолі виявила себе найбільше тверезою й холодною розуму. Совєтський "мирний офензив" пустих слів протиставив президент Айзенгавер вимогу мирних дій, які виправдували б ці слова. Твердження Айзенгавера в його інавгураційній промові про те, що навіть найбільший тагар воєнки з легшим ніж кайдани невольника позначує американську політику.

Англія, натомість, підійшла до справи більш "практично", а властиво, по-торговельному, подібно, як колись вона відкинула Тіта в Югославію та швидко помирилася з комуністичними агресорами в Китаю. До речі, те, що діється, в подробицях відповідало передбачуванню знавців політичних відносин та політичних психологів поодиноких народів. Власне в тому самому часі, як Черчилль в Лондоні пропонував негайну зустріч голів великодержав, там на книгарських полицях появилася політична студія англійських і американських знавців, які кілька місяців наперед передбачили те, що сталося.

Виступ Черчила мав найширший відгомін в світі й показав більшовикам найслабше місце їхніх противників: конвульсійне бажання миру. Теперішня політика в світовому масштабі нагадує, як дві краплі води, внутрішню більшовицьку політику під час революції. Це змінило використання слабкості інших. Знаючи головні слабкості колишнього царського режиму, більшовики самими тили гаслами в роді "земля й воля" й т. п. потрапили обурити народні маси та завести їх в неволю, перед якою бліднуть всі царські деспотизми разом взяті. Цілком подібно діється й тепер з гаслами про мир. Більшовики прекрасно знають, що мир для світу з тепер не менш прагненим бажанням, як колись була "земля й воля" для царських кріпаків, яких самими тили гаслами можна було завести в найгірший сорт більшовицьке кріпачство й неволю. Чому ж би не повторити того й з світовою мирною лихоманкою?

В американських коментарях до виступу Черчила зазначається про загрозу "азійського Мюнхену", натякуючи на той Мюнхен, де попередник Черчила, сьогодні вже покійний Чемберлен, зустрічався з Гітлером і Муссоліні та своєю угодою з ними створив передумови другої світової війни. Американці вважають, що тепер пропозиція Черчила могла б привести до подібної угоди з Маленковим, витягнути до Об'єднаних Націй комуністичний Китай та хвилюватимуться в Кореї, чи навіть в Індокитаю приготувати "азійський Мюнхен" для майбутньої агресії на далеко ширше скало.

Ця твердження можна б сміло поширити й на поняття "світового Мюнхену". Деякі оборонці пропозиції Черчила вважають, що він видивив їх не безпідставно, що раніше британський амбасадор в Москві мав відповідні розмови з володарями в Кремлі. Про цю конференцію можна вже і не писати, як про подію, що відбулася півтора місяця тому, коли б не один її аспект. Отож в дні 20-22 березня ц. р. відбулися у Нью-Йорку чотири сесії "Американської Конференції Мюнхенського Інституту по Випуску Історії та Культурі СССР". Цей інститут, як заявив проф. А. Філіпов, оснований три роки тому і утримується на кошти "Американського Комітету для звільнення Народів Росії", а працюють у ньому, по словах того ж професора, "біженці" із СССР.

Всі доповіді на цій конференції об'єднувалися загальною назвою "Від Сталіна до Маленкова" (Підручник 1934-го року "Смерть Сталіна") й майже у всіх доповідях центром уваги були проблеми комуністичної верхівки, чи вірніше Кремлю.

Першою була доповідь: "Ідеологічна боротьба в партії", яку виголосив професор К. Ф. Штепа (В. Годін), а далі виступали інші емігрантські російські професори та публіцисти. Всі вони зупинили свою увагу на проблемах: "сталінізм", гри сил у верхівці компартії тощо. Деякі доповіді були повтореннями сказаного раніш.

Аж при кінці третьої сесії виступив з відмінною темою білорус В. І. Сіадур, що прочитав реферат про білоруську культуру під більшовицьким режимом. Доповідчак поділив її на 4 періоди: розквіт в рр. 1918-1929, знищення — в рр. 1929-39, підліття під час останньої війни і післявоєнні утиски, що завели й до сліду вулиці. Доповідчак старанно виминав натяки на те, що московсько-більшовицька й аціо нальна політика до поневолення народів є лише відмінною традиційною московсько-імперіальною політикою, а натомість різно підкреслював своїм висновком, що білоруську культуру нищили "тоталітарний більшовицький режим". Така тенденція у рефераті

Микола Кушніренко

Американська конференція Мюнхенського Інституту

Подобалась, звичайно, і проф. Карпович, який у своїй доповіді виступив з тим, що з певною аналогією між періодами розквіту й утисків білоруської й московської (великоруської) культури за більшовицького режиму.

Не дивлячись на такі виступи реферату Сіадур, прозвучав він на тій конференції дуже осамітнено. Та ще й на лихо, доповідь була досить "розрізнена", а час обмежений. Спочатку передісказав, шенув прелеговати, щоб сказати, але п. Сіадур зачав "присирити", звернувшись до аудиторії зі словами: "та ж білорус виступав перед вами, панове, перший раз". ... читав свою доповідь, прелеговати за який час глянув на аудиторію і, поперевидів, дивився, панове, так суворово, вже останні дві сторінки".

Нервозність аудиторії, культурної і стриманої, поставала не так від трох розгуканих рефератів як від почуттів у ньому фактів. Для людей, що думають категоріями "єдиної величності" й так само почувають, було тяжко слухати про 500 білоруських працівників пера, про білоруську самотню архітектуру, письменство і культуру взагалі.

Під кінець останньої, четвертої, сесії виступав вірмен Р. Дарбінян, якого представник зібрання відрекомендував як "нашого вірменського друга". Пан Дарбінян говорив на загальну тему конференції — про сталінізм, маленковизм, ждановизм і лише посередньо торкнувся й доповіді п. Сіадур, власне завагав про неї проф. Карпович. Дарбінян сказав, що він не погоджується з думкою проф. Карповича, що міжби с, чи була "аналогія" між періодами розвитку й утисків білоруської та інших національних культур і великоруської (московської) за більшовицького режиму. Таж великоруську (московську) літературну мову — говорив він — більшовики не примушують "ковертати" — спотворювати, а у вірменську мову запроваджують російську термінологію. Столиця Вірменії за десятиліття (1929-1939) втратила вірменський характер. Вірменська церква не була православною, а тепер обернуто її у православну, підлеглу Москві. У Вірменії запроваджують російську мову в школах, в університетах, в уряді. Більшовики — вернулись до царської русифікації і базують свої владу роблять московський (великоруський) народ.

Треба було сидіти в передостанніх рядах залу, щоб почути не лише невдоволене бурмотіння аудиторії, а й пошепки сказані дуже "дружниські" епітети на адресу "вірменського друга". Закінчив свій виступ Дарбінян серйозно, яку порушили гарячими оплесками кілька журналістів неросіян, що були тоді в залі.

Особливий характер мав останній виступ на цій кінцевій сесії, коли на кафедру вийшов П. Вейнбаум, редактор Нового Русского Слова. Після кількох речень на переважно тему про маленковизм і ждановизм, він почав говорити патетично й на мігінго-вирний лад. Щож саме викликало його гарячий патос? Міг би хто подумати, що він мав би приготувати колішню "черту оселості" у данній царській Росії і данній московській антисепізімі із його відомим гаслом — "Бей жидів — спасай Росію!", чи може говорив про сучасний московсько-більшовицький антисепізм, що так нагадує колішній, за царських часів. Ні, не про це його мова. Увесь його патос скерований проти "расчленителей Росії", тайних і явних, які вже маюють у Вашингтоні своє бюро. У перекладі на зрозумілу мову це означає, що промова Вейнбаума була скерована виключно проти свободи поневолення Москвою націй, а в першу чергу проти української нації. Вейнбаум говорив, що вже час перестати говорити про 500-літній російський імперіалізм та що не можна отождествляти більшовизм з російським народом. Закликав також російські (московські) емігрантські партії до об'єднання та створення єдиного центру боротьби проти "расчленителей Росії".

Здавалось, що в конференційну залу заблуквав, як тиг, персонаж американського письменника Вашингтона Ірвінга — Ріп Ван Вільк — що заснувши в лісі передодні американської Революційної Війни, проспав 20 літ і повернувшись у своє містечко говорив, що він є людським підданним його королівської величності... Виступ і манерність п. Вейнбаума є типовою для цілої групи того роду американців жидівського походження. Цю манерність і світогляд аналізував український журналіст Ю. Дзвиняч у ряді статей, що вийшли окремою відбиткою під назвою "Американське малоросійство", де вказано на шкідливість того політичного світогляду для американської державної політики. Після промови п. Вейнбаума, що була нагороджена бурхливими оплесками, поквалітивно виступив ро-

сказав, що він не може бути виступом, який у своїй доповіді виступив з тим, що з певною аналогією між періодами розквіту й утисків білоруської й московської (великоруської) культури за більшовицького режиму.

Не дивлячись на такі виступи реферату Сіадур, прозвучав він на тій конференції дуже осамітнено. Та ще й на лихо, доповідь була досить "розрізнена", а час обмежений. Спочатку передісказав, шенув прелеговати, щоб сказати, але п. Сіадур зачав "присирити", звернувшись до аудиторії зі словами: "та ж білорус виступав перед вами, панове, перший раз". ... читав свою доповідь, прелеговати за який час глянув на аудиторію і, поперевидів, дивився, панове, так суворово, вже останні дві сторінки".

Нервозність аудиторії, культурної і стриманої, поставала не так від трох розгуканих рефератів як від почуттів у ньому фактів. Для людей, що думають категоріями "єдиної величності" й так само почувають, було тяжко слухати про 500 білоруських працівників пера, про білоруську самотню архітектуру, письменство і культуру взагалі.

Під кінець останньої, четвертої, сесії виступав вірмен Р. Дарбінян, якого представник зібрання відрекомендував як "нашого вірменського друга". Пан Дарбінян говорив на загальну тему конференції — про сталінізм, маленковизм, ждановизм і лише посередньо торкнувся й доповіді п. Сіадур, власне завагав про неї проф. Карпович. Дарбінян сказав, що він не погоджується з думкою проф. Карповича, що міжби с, чи була "аналогія" між періодами розвитку й утисків білоруської та інших національних культур і великоруської (московської) за більшовицького режиму. Таж великоруську (московську) літературну мову — говорив він — більшовики не примушують "ковертати" — спотворювати, а у вірменську мову запроваджують російську термінологію. Столиця Вірменії за десятиліття (1929-1939) втратила вірменський характер. Вірменська церква не була православною, а тепер обернуто її у православну, підлеглу Москві. У Вірменії запроваджують російську мову в школах, в університетах, в уряді. Більшовики — вернулись до царської русифікації і базують свої владу роблять московський (великоруський) народ.

Треба було сидіти в передостанніх рядах залу, щоб почути не лише невдоволене бурмотіння аудиторії, а й пошепки сказані дуже "дружниські" епітети на адресу "вірменського друга". Закінчив свій виступ Дарбінян серйозно, яку порушили гарячими оплесками кілька журналістів неросіян, що були тоді в залі.

Особливий характер мав останній виступ на цій кінцевій сесії, коли на кафедру вийшов П. Вейнбаум, редактор Нового Русского Слова. Після кількох речень на переважно тему про маленковизм і ждановизм, він почав говорити патетично й на мігінго-вирний лад. Щож саме викликало його гарячий патос? Міг би хто подумати, що він мав би приготувати колішню "черту оселості" у данній царській Росії і данній московській антисепізімі із його відомим гаслом — "Бей жидів — спасай Росію!", чи може говорив про сучасний московсько-більшовицький антисепізм, що так нагадує колішній, за царських часів. Ні, не про це його мова. Увесь його патос скерований проти "расчленителей Росії", тайних і явних, які вже маюють у Вашингтоні своє бюро. У перекладі на зрозумілу мову це означає, що промова Вейнбаума була скерована виключно проти свободи поневолення Москвою націй, а в першу чергу проти української нації. Вейнбаум говорив, що вже час перестати говорити про 500-літній російський імперіалізм та що не можна отождествляти більшовизм з російським народом. Закликав також російські (московські) емігрантські партії до об'єднання та створення єдиного центру боротьби проти "расчленителей Росії".

Здавалось, що в конференційну залу заблуквав, як тиг, персонаж американського письменника Вашингтона Ірвінга — Ріп Ван Вільк — що заснувши в лісі передодні американської Революційної Війни, проспав 20 літ і повернувшись у своє містечко говорив, що він є людським підданним його королівської величності... Виступ і манерність п. Вейнбаума є типовою для цілої групи того роду американців жидівського походження. Цю манерність і світогляд аналізував український журналіст Ю. Дзвиняч у ряді статей, що вийшли окремою відбиткою під назвою "Американське малоросійство", де вказано на шкідливість того політичного світогляду для американської державної політики. Після промови п. Вейнбаума, що була нагороджена бурхливими оплесками, поквалітивно виступив ро-

сказав, що він не може бути виступом, який у своїй доповіді виступив з тим, що з певною аналогією між періодами розквіту й утисків білоруської й московської (великоруської) культури за більшовицького режиму.

Не дивлячись на такі виступи реферату Сіадур, прозвучав він на тій конференції дуже осамітнено. Та ще й на лихо, доповідь була досить "розрізнена", а час обмежений. Спочатку передісказав, шенув прелеговати, щоб сказати, але п. Сіадур зачав "присирити", звернувшись до аудиторії зі словами: "та ж білорус виступав перед вами, панове, перший раз". ... читав свою доповідь, прелеговати за який час глянув на аудиторію і, поперевидів, дивився, панове, так суворово, вже останні дві сторінки".

Нервозність аудиторії, культурної і стриманої, поставала не так від трох розгуканих рефератів як від почуттів у ньому фактів. Для людей, що думають категоріями "єдиної величності" й так само почувають, було тяжко слухати про 500 білоруських працівників пера, про білоруську самотню архітектуру, письменство і культуру взагалі.

Під кінець останньої, четвертої, сесії виступав вірмен Р. Дарбінян, якого представник зібрання відрекомендував як "нашого вірменського друга". Пан Дарбінян говорив на загальну тему конференції — про сталінізм, маленковизм, ждановизм і лише посередньо торкнувся й доповіді п. Сіадур, власне завагав про неї проф. Карпович. Дарбінян сказав, що він не погоджується з думкою проф. Карповича, що міжби с, чи була "аналогія" між періодами розвитку й утисків білоруської та інших національних культур і великоруської (московської) за більшовицького режиму. Таж великоруську (московську) літературну мову — говорив він — більшовики не примушують "ковертати" — спотворювати, а у вірменську мову запроваджують російську термінологію. Столиця Вірменії за десятиліття (1929-1939) втратила вірменський характер. Вірменська церква не була православною, а тепер обернуто її у православну, підлеглу Москві. У Вірменії запроваджують російську мову в школах, в університетах, в уряді. Більшовики — вернулись до царської русифікації і базують свої владу роблять московський (великоруський) народ.

Треба було сидіти в передостанніх рядах залу, щоб почути не лише невдоволене бурмотіння аудиторії, а й пошепки сказані дуже "дружниські" епітети на адресу "вірменського друга". Закінчив свій виступ Дарбінян серйозно, яку порушили гарячими оплесками кілька журналістів неросіян, що були тоді в залі.

Особливий характер мав останній виступ на цій кінцевій сесії, коли на кафедру вийшов П. Вейнбаум, редактор Нового Русского Слова. Після кількох речень на переважно тему про маленковизм і ждановизм, він почав говорити патетично й на мігінго-вирний лад. Щож саме викликало його гарячий патос? Міг би хто подумати, що він мав би приготувати колішню "черту оселості" у данній царській Росії і данній московській антисепізімі із його відомим гаслом — "Бей жидів — спасай Росію!", чи може говорив про сучасний московсько-більшовицький антисепізм, що так нагадує колішній, за царських часів. Ні, не про це його мова. Увесь його патос скерований проти "расчленителей Росії", тайних і явних, які вже маюють у Вашингтоні своє бюро. У перекладі на зрозумілу мову це означає, що промова Вейнбаума була скерована виключно проти свободи поневолення Москвою націй, а в першу чергу проти української нації. Вейнбаум говорив, що вже час перестати говорити про 500-літній російський імперіалізм та що не можна отождествляти більшовизм з російським народом. Закликав також російські (московські) емігрантські партії до об'єднання та створення єдиного центру боротьби проти "расчленителей Росії".

М. В. Дольницький

ПРОБУДЖЕННЯ "ЧОРНОГО" КОНТИНЕНТУ

В Європі й Азії йде безупинна боротьба за ідеї, впливи, ринки збуту. Загострюється боротьба між війсьним світом і силами, які виступили на поневолення його. Іде заважата боротьба в гарячій і холодній війні за самостійність низки держав, за великодержавне становище колоніальних потуг, змагання нових держав за зміцнення свого становища. Страх перед катастрофою, нужденість, беруть верх над бажаннями жити в мирі і добробуті. Європа і Азія живуть в постійному ферменті, борючись з проблемами яких розв'язки не видно і яких розв'язки, ледве, чи будемо свідками.

Не тільки Європа і Азія живуть в постійному ферменті і постійному змагу. В останніх роках приходить до голосу і "чорний континент" — Африка. Сuez і Туніс, Алжир і Єгипет, Судан і Марокко, — решта північного прибережжя Африки країни, колонії, території, самостійні держави змагаються, вилікуючи свій сильний відгук в цілому світі. Арабський світ, гордий своїм минулим і з візисю майбутніх великих діл, стрясас колоніальними державами, заважаючи їм немало клопоту та шкоди. Деякі його домгання йдуть в розріз із бажаннями, а то й безпечно відного світу, факт, що зростає нову низку заматаних проблем.

Та не тільки арабський світ, — чорна раса, властива раса "чорного континенту" дає про себе знати, своїми проблемами і домаганнями, змагаючись за власне обличчя і, нерідко, повну самостійність, докладаючи оливи до світового політичного вогню, загострюючи це більше проблеми сучасного світу.

Друга половина 20-го століття є свідком посиленого настану не тільки колоніальних, мало розвинених, але й народів високої культури і світової історії, на все, що має марку Європи. Матерія враження, що Європа знайшлася в обороні та що всі її дотеперішні здобутки в небезпеці, що її ідеї натрапляють на щораз більший спротив, що приходить не тільки кінець колоніальній системі, але й кінець європейській культурі.

Вирінає питання: що є причиною настану на Європу? В Києві гостювала група польських жінок. Всіх їх було, як пишуть "Радніска Україна" з 21 квітня, "всього десять чоловік", між ними була одна лікарка, одна журналістка, голова сільсько-господарського кооперативу, письменниця та інші, а їх проводила депутатка до варшавського сейму. А. С. Мусялова заявила на київському літванні так: "Ми щасливі, що приїхали до вас, радніских людей. Ми живемо на ваше життя, на вашу мирну працю і бачимо своє майбутнє". Гадаємо, що не довго треба буде чекати, щоб польське "майбутнє" було подібно до "теперішнього" українських селян, коли комуністи павувають ще кілька років в Польщі.

МІ ПРИХАЛИ ПОДІЙТИСЬ НА СВОЄ МАЙБУТНЄ

Місцевий деревозаготівельний комбінат виконує замовлення Укрводбуду. На виконання почесних замовлень відзначилися стахановці комбінату, ремісники Михайло Паращук і Михайло Панчак, які протягом шести місяців виконували норми на 140-160 проц. Але куди йдуть плоди їхньої праці? Колектив комбінату готується також високоякісний паркет з бука і дуба для будов Москви і Ленінграда".

свійний В. Ніколасівський та заявив, що російський (московський) народ не можна отождествляти з більшовизмом, це правильно, але треба так зв'язати на існування окремих народів в СССР, бо інакше московську імміграцію вважають за таку, що боронить більшовизм.

Та як відомо, для величезної більшості московської еміграції близькими є де такі заваги, а думки Вейнбаума, які не є способні зрозуміти, що свобода для поневолення народів СССР означає їх абсолютну незалежність від Москви.

(Закінчення буде)

К. Степовий

СЕЛО НА НАШІЙ УКРАЇНІ... В 1933 РОЦІ

Пам'ятаю, як один з моїх сусідів застав в огороді двох хлопчиків, учнів школи, Гуржія і Стецюра, які ті рилися в землі, де були викинуті картопляні лущайки. Вони рвали цю землю, нібито шукаючи якийсь клад, щось дороге і цінне. Але і це їх не спасло. Багато селян, що могли рухатися, ішли в поле, щоб там на старих картопляних полях вийняли якусь, хоч гнилу, картоплю. Частина з них так і не поверталася, залишившись там, нагнувшись до землі з копистою в руках. Так загинули Варавка, Лаврик і другі.

Одного разу з села, де жила моя родина, приходить брат, 12-ти років. Він був як тиг, і ледве тримався на ногах. Розповів про те, як люди мруть з голоду, як його і моїх сестер, залишених пухля ма-12 кітр. Жирів не видавалось тір, пішли, невідомо куди, а жодних. За одержану платню

не можна було купити нічого. Базарів не було, а крамничі, крім якихсь непотрібних речей, світилися голими полицями. Неодноразово й мені, радянському вчителю, приходило ходити до колгоспу і становитися в чергу за дохлом, коням, м'ясом.

Коли ж навчання в школі вже припинилося, бо не було кому ходити, директор школи М. Шпенюк (описав був розстріляний більшовиками), закликав мене до канцелярії і заявив мені, що Відділ Народної Освіти дав розпорядження учобу в школі припинити, а дітей кинути на попекло ярини в колгосп ім. "Сталіна". "Зберіть дітей", і завтра або післязавтра, вийдіть з ними в поле на попекло. Колгосп забезпечить їх харчами".

Шляхом оголошень через с.раду і колгосп, на третій день до школи прибуло до 30 душ дітей різного зросту. Я взяв їх за село на колгоспний лан ім. "тов. Сталіна". Ввечері я мав виступи в колгоспі та півлітні олії, що перед тим, за кількістю дітей, видав мені колгосп. Хліб, завдаючи мені спечений з різної мішанини, проса, вієса тощо.

Очі дітей звернули на мене. Власне, не на мене, а на той хліб, що я мав в своїх руках. Це підбадьорювало їх, і вони йшли.

</

Анатоль Курдидик

ТРИ ВЕЛИКІ ПОЧИНИ УКРАЇНЦІВ ТОРОНТА

Якими песимістами ми не були б, як не нервували б нас недостатня та промахи нашої еміграції, то проте час до часу чомусь розхмарюється: наша еміграція, при всій своїй неадаптованості і хаотичності, таки здобувається на поважні почини, такі проводять їх послідовно в житті і таки завершують діла, які можна б назвати фантазією та недосяжними мріями.

Три такі почини зворушують від довшого часу і найповажніше в Канаді українське середовище в Торонто та околицях. Майже щодня час проводиться тут крок за кроком дві акції, що вимагають грошей тисячів доларів (одна з них в найближчих днях буде святково завершена), а третя тільки в тих днях почалася і напевно буде теж скоро та успішно закінчена. І коли вони будуть уже не акцією, а реальною дійсністю, на яку ми будемо горді та яка багато сприятиме до поглиблення і поширення нашого громадського й культурного життя, українці Торонта напевно візьмуться за якесь нове велике і позитивне діло, просто-тому, що... коли не маємо нішого мотивування — такий уже тутешній український клімат.

Отож на 31 травня ч. р. заповіджено вранці посвятити ч. зв. Української Ділової Академії в Анкстер, колосального будинку з відповідним оточенням, підготовленого до того, що в вересні ч. р. почнеться в ньому наука за програмою вищих шкіль провінції Онтаріо. Це буде перша така школа на Сході Канади з повними правами, під українським проводом і збудована українськими грошима. Найближче ж у цій Академії те, що її почали будувати, маючи перед собою кошторис у близько 600,000 доларів та рахуючи виключно на збірні і пожертви громадянства, не хто інший, а наші Сестри Службівниці, отже не капіталісти чи фундації, а такі просто монахині, замкаючи цим великим реальним твором своє 50-ліття в Канаді. Про другий великий почин української громади Торонта і онтарійської провінції можна написати точніше. Просто тому, що працюю з людьми, які проводять його в діло, кожної днини в тій самій домір, а переді мною лежить ерміж від друкарської фарби просякнута в тій справі. Це теж справа дуже поважної суми грошей, бо аж ста тисяч доларів. Але йдеться справді про велику річ, бо про катедру українознавства у славетному в англослов'янському світі торонто-онтарійському університеті. Акцією веде тутешній відділ Комітету Українців Канади і майже два роки йшли переговори в тій справі. Нарешті сталося на тому, що університетська влада радо погодилася на введення таких студій з усіма правами інших, радо відступас приміщення, семінари та бібліотеку, але

на оплату викладачів-професорів університету не має фондів і якщо українці хочуть, щоб такі студії були постійно, повинні зложити 100,000 доларів, відсотки з яких будуть оплачувати професорський склад катедри. Була ще інша проблема, саме українського відділу бібліотеки в цьому ж університеті, але її не роблячи широкого гамору, скоро поладнали український Відділ Канадського Леґіону в Торонто, що під проводом свого невиспущеного голови, соти Павлюка, «втрис» звідси і головини серед своїх членів кілька тисяч та вчисто поклав основу під такі українські відділи — кількості найповажніших книг з окремою шафою — в бібліотеці університету. А тепер, ось таки в цих днях, окремий комітет КУК, яким кермують пп. Мазурник і Палка, почав акцію за збиранням 100,000 дол., слухаю вважало, що в Торонто й Онтаріо найдется собі вагу студій та постійної катедри українознавства в Торонто і які дадуть по 10 чл. більше доларів, при чому кожний жертвувач віддасть мистецьку грамоту роботи М. Дмитренка і пластинку з величчям концертом симфонічної оркестри та збірною українського хору з святкування 60-ліття українців Канади мин. року. Щодо цієї незвичайної важливої акції не маємо сумніву: уже початки показують, що сто тисяч буде зібраних і на університеті в Торонто знайсує катедру українознавства не тільки на вітку 400 українських студентів у ньому, але й на користь нашій війсьній науці та цілій нашій правді, яку все ще різні „науковці“ здебільша підняли москалі, перекучують на свій лад.

І нарешті третя велика акція українців Торонта. Це цікава акція вже хоч би тим, що вона позбавлена всякого людського патріотизму, який в обох уже згаданих грасе деяку роллю. На цей раз йдеться про територіальну дальшу, але тим не менш важливу справу, саме про створення українського відділу бібліотеки університету в столиці Канади Оттаві. Отже про українську інформацію, наукову і достовірну, в місті, де живуть всі амбасадори і послы, де є всі центральні уряди і парламент, де є столична преса і світові кореспонденти. Український відділ при університеті в Оттаві існує, с там теж невелика українська громада, але створити таку бібліотеку їм не під силу. І от Оттава відкликала до Торонта, а в Торонто, відповіло на цей поклик одне з найактивніших — Товариство Українських Підприємців і Професіоналістів. Засідання цієї установи, на якій напалася справа та яким проводив голова Товариства п. Ілачук, було однозгідне: українські купці, ремісники, підприємці і професіоналісти уфундують бібліотеку і то так, що кожний член Товариства, — а їх тепер коло 180! — купить відповідну кількість книжок із списку, пропущеного українською катедрою в Оттаві, книжки доставлять печатку Товариства і жертвуватимуть у бібліотеку прочитано вручить управу ТУП університету. І ось акція вже почалася, дас добрі висліді, а Товариство Українських Підприємців і Професіоналістів відоме з того, що свої плани і задуми завершувало успіхом.

Три літні почини української громади Торонта приймають на наших очах конкретні форми і — як кажемо — доказують нам усім, що не зважаючи на все, при добрій волі та організації, наша еміграція здібна творити річ, яку матимуть постійне, велике та важливе значення для цілості української справи і її аспекту в усьому світі.

Голод був створений, щоб

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Велика Протикомуністична Маніфестація.

Українська громадська Дітройт під проводом Українського Громадського Ділового Комітету влаштує в невідомо, 24 травня 1943 р. велику Протикомуністичну Маніфестацію для відзначення 20-ї річниці голоду в Україні.

Маніфестація складатиметься з трьох частин:

І. Служби Божі і Панахиди.

В день маніфестації в усіх українських церквах Дітройту будуть о год. 12-ї відслужені Служби Божі в пам'ятку українського народу і Панахиди за жертви голоду в Україні. (В укр. кат. церкві при вул. Кліпперт — Служба Божя і Панахида будуть відправлені о год. 9-ї ранію).

II. Маніфестаційний Похід.

Похід під проводом маршала походу п. ген. В. Палія Нелла переїде головною магістралою міста — Вудвард евею, коло Мисської Управы і буде розв'язаний на вул. Конгрес.

Похід буде складатися з таких 9-ти груп:

1. Прапори: американський і український. Маршал походу. Почесні американські гості і духовенство. Символічний віз. Діловий Комітет.
2. Шкільна молодь і Плет.
3. Жіночі організації.
4. Оркестра, американські і українські ветерани.
5. Представники поневоленого Московського народу.
6. Молодецькі організації.
7. Американсько-українські професіоналісти, Український Літературно-Мистецький Клуб, Товариство Українських Інженерів, Товариство Українських Лікарів.
8. Громадські організації з прапорами.
9. Громадські.

Збірка учасників походу о год. 2-ї по полудні.

Групи: 1, 2, 3, 4, 5 і 6 збіраються на вул. Sprout, групи 7, 8, 9 на вул. Sibley.

Доїзд вул. Вудвард від Сіті Гол до вул. Темпл.

III. Святоті Громадські Збори.

що відбуватимуться зараз після позвання походу в залі St. Andrew Hall.

Програма зборів:

1. Американський і Український Національні Гімни.
2. Відкриття зборів: голова Ділового Комітету, д-р М. Дужий.
3. Виступ об'єднаних чоловічих хорів: Камелі Бандуристів ім. Т. Шевченка і хор „Сурма“ ООСХУ.
4. Поклонання Почесній Президії.
5. Англійські промови: ред. З. Тарнавський і адв. Ст. Луцький.
6. Промови та привіти гостей.

Маніфестаційний Комітет.

Село на нашій Україні... в 1933 році

(Закінчення зі стор. 2.)

Це робилось у нас на очах депутатів Верховної Ради Кіри Олені, яка була „вибрана“ від декількох округів і яка була мешканкою села Кілички. Вона була безвольним свідком цієї найбільш трагічної в історії людства трагедії. Була рядовою колгоспницею-дояркою в колгоспі, в якому умирали сотки людей. Чи вона підняла голос в обороні їх в районі, області, не кажучи вже про саму Раду, в яку вона входила? Ні! Бо вона знала, що чекатиме, що чекало кожного з них, що півня би голос в захист народу. Наказ вождя партії є непохитний, і той, хто поспробує, має заговорити будь-що проти нього, був би зліквідований, не дивлячись на те, хто він.

Голод був створений, щоб

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

Повідомлення для Відділу У. Н. Союзу: 14, 27, 76, 152, 133, 219, 272, 371, 413, 459.

ЗБОРИ

вчере згаданих відділів відбудуться

в п'ятницю, 22. ТРАВНЯ 1953 Р., о год. 8. вечером

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ, 180 William Street, Newark, N. J.

Просимо відділових урядників і делегатів прийти на ці збори. Справа 60-літнього юбілею У. Н. Союзу.

За Комітет: Ю. Баранок, В. Салубин, П. Заболотський, Адвокат Ім. Роданський, Гол. Радний.

7. Українська промова: проф. М. Доліницький.

8. Резолюції зборів.

9. Вшанування жертв голоду — „Боже, вислухай благання“ — релігійно-патрістична пісня, співають всі зібрані.

10. Закінчення зборів.

Цілий похід і громадські збори будуть фільмовані. Комітет просає: під час походу і зборів дотримуватися мовчозі і розпоряджень впорядкованого походу. Головним впорядкованим призначений п. Ст. Краушичин.

Громадський Діловий Комітет закликає всю українську патрістичну громадськість Дітройту взяти масову участь в поході і в зборах.

Українські жіпки приходить на маніфестацію однією в українській національній одязі! Всі на Протикомуністичну Маніфестацію для 24-го травня 1953 року!

Український Громадський Діловий Комітет.

Бофало, Н. Й.

Велика Маніфестація з приводу 20-ї Річниці Голоду на Україні.

Всі Об'єднані організації й установи міста Бофало під проводом місцевого відділу УККА створили Маніфестаційний Комітет, який займається підготовкою Маніфестації на день 31-го травня о годині 2-й по полудні.

До Комітету ввійшли: голова: проф. О. Залеский, заступники: Б. Пашківський та В. Шарван, секретар: Шепелюк.

Після Комітету розділено на 3 головні відділи: Організаційний, Проглядаційний і Фінансовий.

По одержанню дозволу від Мисської Управы на похід Комітет ухвалив м. Бофало — Філарм. Бродвей до Мейн Стріт, Лафаетт, — Комітет прикладас всіх зусиль, щоб ця Маніфестація дала якнайбільший вклад для пропаганди української справи в Західному Світі. До участі в Маніфестації запрошено також і інші національності, поневолені Москвою.

Головну допомогу в англійській мові на Маніфестації виграє професор Вирігем з Вашингтону.

На доповідь українською мовою запрошено В. Ковалю з Нью-Йорку.

Комітет звертається з проханням до всіх громадян українського походження м. Бофало й околиць, а також всіх громадян національності, поневолені Москвою — взяти якнайчисленнішу участь.

На випадок непогоди — Маніфестація відбудеться в залі Гаругарі Темпл на Дже-неві.

Маніфестаційний Комітет.

Село на нашій Україні... в 1933 році

(Закінчення зі стор. 2.)

Це робилось у нас на очах депутатів Верховної Ради Кіри Олені, яка була „вибрана“ від декількох округів і яка була мешканкою села Кілички. Вона була безвольним свідком цієї найбільш трагічної в історії людства трагедії. Була рядовою колгоспницею-дояркою в колгоспі, в якому умирали сотки людей. Чи вона підняла голос в обороні їх в районі, області, не кажучи вже про саму Раду, в яку вона входила? Ні! Бо вона знала, що чекатиме, що чекало кожного з них, що півня би голос в захист народу. Наказ вождя партії є непохитний, і той, хто поспробує, має заговорити будь-що проти нього, був би зліквідований, не дивлячись на те, хто він.

Голод був створений, щоб

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

Повідомлення для Відділу У. Н. Союзу: 14, 27, 76, 152, 133, 219, 272, 371, 413, 459.

ЗБОРИ

вчере згаданих відділів відбудуться

в п'ятницю, 22. ТРАВНЯ 1953 Р., о год. 8. вечером

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ, 180 William Street, Newark, N. J.

Просимо відділових урядників і делегатів прийти на ці збори. Справа 60-літнього юбілею У. Н. Союзу.

За Комітет: Ю. Баранок, В. Салубин, П. Заболотський, Адвокат Ім. Роданський, Гол. Радний.

ВІДБУВСЯ 4-ТИЙ РІЧНИЙ З'ЇЗД Т-ВА Б. ВОЯКІВ УПА В ЗДА

(Закінчення зі стор. 1.)

обрано нову Головну Управу, до якої увійшли: мгр. Богдан Крук (Дітройт) — голова, Микола Грицькован (Нью-Йорк) і Карло Хома (Клівланд) — заст. голови, п. Левський (Дітройт) — секретар і п. Шашкевич (Нью-Йорк) — скарбник. Головою Контрольної Комісії обраний Лев Футала (Дітройт), а головою Суду Чести — Микола Сидор (Нью-Йорк). Крім того обрано Редакційну Колегію, яку очолює С. Несторук та в склад якої, крім нього, входять: П. Черешніковський, інж. С. Голяш, д-р В. Гук та Я. Кіцюк. Осідлом Головної Управи Т-ва рішено перенести до Дітройту. На закінчення наради ухвалено низку резолюцій, в яких Т-во Б. Вояків УПА в ЗДА, між іншим: висловлює подяку урядові й народові ЗДА за гостинність; — підтримує, що стоїть на становищі Воюючої України, — підтримує революційно-визвольний провід УГВР, УПА та ОУН; висловлює свою повну солідарність з тими своїми друзями, що продовжують боротьбу за визволення на Рідній Землі та клонить голову перед тими, що впали в цій боротьбі; підтримує політику уряду ЗДА, який веде активну боротьбу проти комуністичної агресії та висловлює надію, що цей уряд підтримуватиме прагнення українського народу до побудови Самостійної й Соборної Української Держави; засуджує біло-московські групи на еміграції, що планують нове поневолення України, як і польські еміграційні середовища, що знову зазіхають на західно-українські землі; вітас підполкову Церкву в Україні, УГВР, УПА й ОУН та вітас український народ; вітас АВН та солідаризується з його боротьбою за здійснення спільних ідеалів; вітас Український Конгресовий Комітет й його працю для визволення України й закликає своїх членів сплатувати Національний Дяток до УНФонду; вітас Братство Б. Вояків УПА в Європі, Т-во Б. Вояків УПА в Канаді та інші споріднені організації й своїх друзів в цілому світі; вітас все воююче, що стоїть в активній боротьбі проти московського імперіалізму; закликає всіх друзів на терені ЗДА об'єднатися в одній організації для успішної праці для визволення України.

З'їзд пройшов в незвичайно діловій, воїдкій атмосфері, що охоплювала всіх учасників, включно з гостями.

Помер А. Л. Флемінг — „літаючий єпископ“

Торонто. — Широко знаний єпископ Англіканської Церкви, А. Л. Флемінг помер на удар серця, маючи 69 років. З його особі Англіканська Церква втратила відданого працівника на місійному полі, людину, що все своє життя присвятила діяльності серед одного з найбільш запущених у світі народів — Шотландців, діти там працював у фірмі кораблів. Проте, бувши ще хлопчиком, він мріяв про працю між єпископами й тому, в 1908 році, лишиас рідний край і переїздить до Канади, де стає в 1913 році свя-

Планують збільшення наукових сил

Нью-Йорк. — Крайова Рада Людської Сили передала президентові А. Л. Флемінгу промову, на підставі якої можна буде підготувати більше „наукових сил“ з-посеред великого резервуару високо інтелектуальної молоді, інакше країна не зможе осягнути належного поступу в своєму розвитку. Рада твердить, що ледве половина талановитої молоді дістас університетську освіту, а дві п'яті частини студентів, що починають науку в коледжах, хоч вони й відзначаються талантами, некінчають студій. Звіт комісії написаний на 263 сторінках. Його випрошувала комісія з 17 членів, які особисто явилися в президента з цією справою. Раду організовано при допомозі Фонду Форда. Її головою є Джеймс Зеллербак з Сан-Франциско.

Новий буревій шалів в південних степах

Нью-Орліанс, Ла. — Могутній буревій, що посувається по-при Мексиканський залив, спричинив найменше чотири смертні випадки, відокремив центральне місто Луїзіани від інших і відарив у прибережне місто Галвестон зі швидкістю 84 миль на годину. Це шостий торнадо в Луїзіані поточного року. Найновіший знищив одно село. Галвестон пам'ятає нещастя в наслідок торнадо з 1900 року, коли то

обездолити Україну. Твердження, що утворюючи голод, окупували мав на увазі лише загнати селян до колгоспів, не відповідає дійсності. З голоду, загинули не лише родини одноосібних господарств, а й ті, що вже по декілька років працювали в колгоспах.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПРО НАШУ МИНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка

А. ЛОТОЦЬКОГО

КНЯЖА СЛАВА

Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00.

Замовляйте в „Свободі“:

„СВОБОДА“

P.O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

Увага! Українці Ньюарку і околиці! Увага!

УКРАЇНСКА ГРОМАДА — ОБ'ЄДНАНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ СПІВРАТНИЙ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСТА НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ, П. ДЖ.

за ініціативою

ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОЇД УКРАЇНИ І ВІДІЛІ В НЮАРКУ

— влаштує: —

В НЕДІЛЮ, 31. ТРАВНЯ 1953 Р.

о год. 6-їй вечером

В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛІ при 180 William Street, Newark, N. J.

В мистецькій частині Св'ята беруть участь визначні сили української сцени.

До численної участі в Св'яті запрошує Українське Громадянство міста Ньюарку і доколичиних міст

Святотічний Комітет.

3 Листів до Редакції

Шановний пане редакторе!

Прочитавши в газеті (чч. 99, 100) статтю: „Українська пасажирська флотія“, я був буквально збентежений неадекватністю статті. Вважаю своїм обов'язком звернути увагу на нагромадження неспівмірностей, які скупені в цій статті.

З першого ж речення починаються непорозуміння. Україна має 30 портів, з чого 10 лише міжнародно-гучного (?) значення. Чи не забагато для України 30 портів? Здається більше як 3. Д. А.? Чи може замало 10 портів — як міжнародного значення? Чому автор так подюбив турецькі кораблі, що вважає їх на першому місці серед чужоземних кораблів, які заходять до українських портів? В дійсності ж вони займають найменше останнє місце. Далі читачеві подається повільний погляд на історію пасажирської флотії взагалі та нараховується їй лише 60 років (ера її починається за автором з 1890 р., коли було побудовано пароплав „Пестель“ (чому?). Між іншим, що назву пароплав цієї ерих від більшовиків на честь одного з декабристів.

Потім читача проголосиш мільяни назв кораблів, портів (більшості не українських), В. Р. Т. (до речі лишилось нероз'ясненим значення цих „магнічних літер“ — реєстрові брутто тони). З цього переліку виходить, що вся торговельно-пасажирська флотія СССР нібито має належати Україні. Треба вважати, що спадкоємцями, разом з Україною, будуть і інші держави (з меж СССР), які мають свій вихід до Чорного моря. Автор так захопився переписуванням назв кораблів, портів та „В. Р. Т.“, що більше місяця присвятив берегам Криму та Кавказу, звалив в одну купу українські та не-українські порти, та зробив для пересічного читача враження, що ніби то все відноситься до України, „українського моря“ та української флотії. Мене, як людину, яка провела більшу частину свого життя біля Чорного моря, просто вразило безліч перекручених назв кораблів та портів (добре, що це було пізніше спростовано).

Ігнорується морська термінологія та замість неї побудовано пароплав „Пестель“ (чому?). Між іншим, що назву пароплав цієї ерих від більшовиків на честь одного з декабристів.

Потім читача проголосиш мільяни назв кораблів, портів (більшості не українських), В. Р. Т. (до речі лишилось нероз'ясненим значення цих „магнічних літер“ — реєстрові брутто тони). З цього переліку виходить, що вся торговельно-пасажирська флотія СССР нібито має належати Україні. Треба вважати, що спадкоємцями, разом з Україною, будуть і інші держави (з меж СССР), які мають свій вихід до Чорного моря. Автор так захопився переписуванням назв кораблів, портів та „В. Р. Т.“, що більше місяця присвятив берегам Криму та Кавказу, звалив в одну купу українські та не-українські порти, та зробив для пересічного читача враження, що ніби то все відноситься до України, „українського моря“ та української флотії. Мене, як людину, яка провела більшу частину свого життя біля Чорного моря, просто вразило безліч перекручених назв кораблів та портів (добре, що це було пізніше спростовано).

Ігнорується морська термінологія та замість неї побудовано пароплав „Пестель“ (чому?). Між іншим, що назву пароплав цієї ерих від більшовиків на честь одного з декабристів.

Потім читача проголосиш мільяни назв кораблів, портів (більшості не українських), В. Р. Т. (до речі лишилось нероз'ясненим значення цих „магнічних літер“ — реєстрові брутто тони). З цього переліку виходить, що вся торговельно-пасажирська флотія СССР нібито має належати Україні. Треба вважати, що спадкоємцями, разом з Україною, будуть і інші держави (з меж СССР), які мають свій вихід до Чорного моря. Автор так захопився переписуванням назв кораблів, портів та „В. Р. Т.“, що більше місяця присвятив берегам Криму та Кавказу, звалив в одну купу українські та не-українські порти, та зробив для пересічного читача враження, що ніби то все відноситься до України, „українського моря“ та української флотії. Мене, як людину, яка провела більшу частину свого життя біля Чорного моря, просто вразило безліч перекручених назв кораблів та портів (добре, що це було пізніше спростовано).

Ігнорується морська термінологія та замість неї побудовано пароплав „Пестель“ (чому?). Між іншим, що назву пароплав цієї ерих від більшовиків на честь одного з декабристів.

Потім читача проголосиш мільяни назв кораблів, портів (більшості не українських), В. Р. Т. (до речі лишилось нероз'ясненим значення цих „магнічних літер“ — реєстрові брутто тони). З цього переліку виходить, що вся торговельно-пасажирська флотія СССР нібито має належати Україні.

Спорт

УСТ „ТРИЗУБ“ ДЕБЮТУЄ В Н. ЛІЗІ

Торонто. — Друга українська команда Національної Ліги — УСТ Тризуб презентувала свій дебют в 1. Дивізії показним результатом 4:2 проти ОСТИН ГАМІЛТОН. Ці змагання відбулися на Бродвей Стадіоні в присутності ок. 1.000 глядачів — і вже перша пів-гра стояла 4:0 для українців. Олександр СКОЦЕНЬ ІІ. — що є капітаном Збірної Остеріо проти Ірландських Інтернаціоналів (грали в Нью-Йорк на Бетс Філд проти англійців 1. Дивізії ФА — Ліверпуль 0:4) добув 2 воріт. Коваль і Дмитрук добули по 1. Влада ОФА складаючи склад Збірної Остеріо — сильно замаркували його змаганнями прибулими з Європи. Окрім Олександра Скоценя ІІ. — відігравши до Збірної далішні 3 українці: Шапка, Стецьків, Рігалайло — усі СТ Україна Торонто.

Скоценя ІІ. — ветеран українського футболу, відзначений трофеєм найкращого змагання Канади в сезоні 1952. Відзначив цього року почесну функцію капітана Збірної, як бувший професіонал Ніцца, Франція грав на спеціальній дозвіл Спортової Палати. В команді УСТ Тризуб биваються Горський, Скоценя ІІ, брати Вілоуїс і інший професіонал із Франції — чех — Трескан. УСТ Тризуб страждає д. доброго напасника — німця Ольпох, що перейшов до Олімпіа Торонто.

Інші висліді 1. Дивізії: Гунгерія — Італія 3:3, Іст Бид Конедіанс — Гунгерія 2:0. 2. Дивізія: Гунгерія — Славія 1:0, Сербія — Нідерландія 1:1, Гатборс — Спарта 4:2.

ГРИ ЗА КЕНЗОЛ КАП: Торонто. — Елімінації гор за „кензол кап“ дали результати: Нейшенал — Авро 3:0, Славія — Пуллія 3:1, УАВ — Македонія 2:1, Ірлскайт Ліджен — Росліни 8:1. Торонто Айріш — Міміко 4:0. Українські команди, що не стартували в ті конкурсії.

ЛІГА ЮНІОРІВ. Торонто. — Юніори СТ. — перемогли в першій лізі юніорів команду Ліджен 22. Іст Йорк 5:0. ІІ Конедіанс — Ітобс 1:1.

В програмі слідує: СТ Україна — Італія, УСТ Тризуб — Гунгерія, Остер — Ст. Бидріос.

Б. Прудус.

УВАГА ЛІКАРІ! Українське Лікарське Т-во в Америці відділ в Нью-Йорку

в суботу, 23. травня 1953 р. в залі Літ. Мистецького Клубу 149 Second Avenue, New York.

Ілюстрований Фільмом Реферат д-ра ВОЛТЕРА ПЕТРИШІНА асистента проф. Колумбійського Університету — на тему — „Новітні здобутки в лікуванні пістрика горла“.

Управа У. Л. Т-ва в Америці.

ВАСИЛЬ ЦІЛЬНИК (WILLIAM SELNICK) подає до відома, що змінив адресу своєї АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

на 135 BROADWAY, Room 1408, NEW YORK 6, N. Y. Телефон: BARclay 7-9336

Домашня адреса: 175 East 3rd Street, New York 9, N. Y. Телефон: GRamercy 3-3640

УВАГА! ГРОМАДИНИ! DUNLEY HAT SHOP 14 Saint Mark's Place NEW YORK, N. Y.

мас на склад НОВИ КАПЕЛЮХИ по найкращій ціні, — соломиці, від \$1.95, вгору та з пачками.

Далше пригортаємо, що маємо відділ „МУЖЕВСЬКОЇ ГАЛІТЕРІЇ“, а саме: перші якості сорочки, з короткими рукавами, зніжні марки: „JAYSON“ від \$1.35 вгору та дощечки. — Просимо зайти і переконатися про високу якість матеріалу та низьку фабрику ціну! Говоримо по українськи.

Слухайте наші оголошення по радіо-програми І. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM)

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятницю і суботу до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY (Іст 8. вул., Between 2nd & 3rd Avenues)

Тісно стиснувши ногами потвору, Тарзан причепився до лускуватого хребта. Лезо його ножа шукало живчика шийної жилки.

Нагло, коли лезо знайшло свою мету. Джміль видав придушений крик, поволі обернувся на спили на воді.

Розділяючи листя, Тарзан побачив добре визначений слід, що перетинав клапот до входу до тунелю.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

ВСЯЧИНА

МАЛА ПТАШИННА СТРИ-МАЛА ВЕЛИКУ БУДОВУ

На перемісті Кірквуд в Ст. Луї маленька пташинка вільшанка (робін) стрімала \$500,000 будову. Коли робітники прийшли продовжувати будову, побачили, що на зрубі, вибудовані ще восени, побудувала собі гніздечко ця пташинка і почала вже сидіти на яйцях. Вільшанка алаштувалася там і зовсім не думала про людську будову. Президент будівельної фірми Джозеф Е. Болдмар скликав своїх співробітників, але всі вони не могли нічого поради, і вирішили чекати так доволу, аж пташинка скінчить свою материнську працю. Щоб це в світі було стільки уваги також і до людського життя...

ЗНАЙШЛИ НОВЕ ПЛЕМ'Я ПІГМЕІВ НА ФІЛІПІНАХ

На Філіппінському острові Луюзон професор д-р Еллінгер знайшов нове, досі незнане, плем'я пігмеїв, про яке подас такі відомості. Він сам бачив тільки одну родину цього племені, що складалася з 15-тих членів. Але місцеві люди твердять, що там живуть дванадцять родин цих пігмеїв, всіх коло 150 осіб. Вони зупинилися в горах, і мають пігмеїську висоту. Дорослі жінки мають чотири стопи і чотири цілі, а чоловіки чотири стопи і вісім цілів. Але вони дуже різні від негритянського населення, серед якого живуть тисячі років, і мають свою, різну від негрів, мову. Хвіл шкіра ясніша від муриносної, і їхні волосся не так кручене, як у муринів. Вчені антропологі твердять, що те населення прийшло до Філіппінських островів перед 10,000 роками, коли ще ці острови творили цілість з азіатським континентом. Д-р Еллінгер може сказати про їхню культуру тільки те, що вони поробиали собі чашки з черепів своїх приятелів, що свідчить про дикий стан цього племені.

ОДРУЖИЛИСЯ ПІСЛЯ 44-РІЧНОЇ ЛЮБОВІ

В місті Лізіс в Франції 65-річний Еміль Рео одружився з 63-річною Шарльотою Ро-

ДМ. ЗАХАРЧУК АРТИСТ МАЛІЯР 644 EAST 20th STREET, NORTHAMPTON, PA Ph. 2-2810

Малюю: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

МАЛОНО: картини, образи, сценарії, портрети. Виробляю: корупти, прапори, плакати, ілюстрації, балетні, театральні. Пишіть по інформації.

Тиждень листів

з Америки

Цей тиждень, від 18 до 24 травня, оголошено тижнем листів з Америки. Протягом трьох років Загальна Рада Американської Єдності організовує такі тижні. Їх підтримують і допомагають у переведенні багатьох губернаторів і мейорів міст.

Листи, післані від одного приятеля до другого, або від одного члена родини до другого, передають вістки щирої правди. Слова такого листа оживають у серці того, кому вони призначені. Тому і визначено окремий тиждень, щоб підкреслити важливість таких листів. Лист може з успіхом замінити особисті побачення і примусити людей забути про віддалі, що відокремлює їх одне від одного.

Листи, що у великій кількості — близько 380,000,000 щороку — виходять закордон, це глибоко особисті річ. Це все одне, що нитка, що в'яже одне серце до другого. І це надзвичайно важливий фактор в житті нашої країни і в житті цілого світу.

Здебільше такі листи дають правдиву картину життя Америки, яку люди за кордоном будуть довго тримати в пам'яті. Це впливатиме на їх ставлення до Америки, на їх психологію і, зрештою, на їх ставлення до відношення до війни чи миру.

Тиждень листів з Америки може спонукати нас написати листа нашим старим друзям і відновити старі зв'язки. Ця оказія може нагадати нам про те, що ми повинні писати з почуттям відповідальності.

Цього року справа писання листів набуває особливого значення. Поперше, ми тепер перебуваємо в атмосфері так званої „мирної офензиві“.

Люди по цілому світі цікавляться знати: Чи Америка справді хоче миру. Автор листа завжди може дати відповідь на це питання, пишучи правду.

По-друге, це дуже важливо для психологічної війни. Якщо ви можете вплинути на чийсь розум, ви можете завоювати його серце. І саме тут роль таких дружніх листів особливо важлива.

Отже, повторюємо знову, берімося за пера. Кожний з нас має силу і змогу зробити дуже багато. І якщо він використав цю нагоду мудро і відповідно, він матиме задоволення від свідомості, що він разом з мільйонами інших допоміг роздмухати полум'я взаєморозуміння поміж людьми на цілому світі.

Загальна Рада.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу націям країнам та нашою невольному українському народові!

НЕ ЗАБУДЬТЕ НАБУТИ ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ НОВУ ПОЧАТКОВУ ЧИТАНКУ

І. Шклянки.

Ця, багато ілюстрована, книжка пристосована зокрема для навчання української грамоти дітей, що вчаться в англомовних школах. Книжка в твердій оправі.

Ціна тільки \$1.40.

Замовляйте в „Свободі“:

„СВОБОДА“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3072. Темний ко ридор

WITH LEGS TIGHTLY CLAMPED ABOUT THE MONSTER, TARZAN CLUNG TO THE SCALY BACK, HIS KNIFE BLADE SEEKING THE PULSING JUGULAR.

SUDDENLY, AS THE BLADE FOUND ITS MARK, GIMLA ROARED, AND FLOATED AWAY.

PARTING THE FOLIAGE, TARZAN SAW A WELL-DEFINED TRAIL CROSSING THE STRIP OF GROUND TO THE MOUTH OF A TUNNEL.

Тісно стиснувши ногами потвору, Тарзан причепився до лускуватого хребта. Лезо його ножа шукало живчика шийної жилки.

Нагло, коли лезо знайшло свою мету. Джміль видав придушений крик, поволі обернувся на спили на воді.

Розділяючи листя, Тарзан побачив добре визначений слід, що перетинав клапот до входу до тунелю.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Залишивши знак, щоб відзначити свій хід, він стояв ніч-на-віч мулистий чорної пацки, не знаючи про небезпеку, що була по той бік.

Внучка Френкліна Д. Рузвелта заручена

з сином стринія

Нью-Йорк. — Сара Делано Рузвелт, студентка дівочої колегії Брін Мор, як подають часописні вісті про подружжя, заручена з Антоном Бонавертуро, студентом філадельфійського музичного Інституту Кортіса. Сара — це внучка кол. през. Франкліна Д. Рузвелта; її суджений син стринія Італійського походження Фреда Бонавертури. Вона — дочка Джеймса, сина Франкліна, її мати — це дочка славного лікаря д-ра Гар-

Большевизм — пристановищем для невротиків

Нью-Йорк. — Психоналіст з Балтімор, д-р Роберт М. Лінднер, ствердив на з'їзді Красного Психологічного Товариства в готелі Барбізон Плаза, що невротичні одиниці даються втягати до комуністичної партії і що комуністичні та фашистські центри складаються з невротиків з психопатичними нахилами. Ці спостереження виявив д-р Лінднер у своєму докладі „Політичні вірування й характер“ на зібранні 200 психоналітиків, кажучи, що комуністи поширюють засади марксизму „пристрасно пристановищем для невротиків“, які використовують ці теорії для хвилевої розв'язки їхніх особистих труднощів. Невротик, як пояснюють психоналітики, це людина, що терпить від малих нервових потрясень і позначається де-

Висновок талітних останків П. з погребового заведення П. Ірми, при 129 Іст. 7. вулиці, Н. Я., до Української Антисекансальної Церкви при 277, 4-та Евері, між 21-22 вулицями, відбувається 20. травня, о 8:45 рано, а заупокойна Служба Божа почнеться о год. 9:15.

Місцем вічного спочинку вибрано цвинтар Іст Рідж-ловн, коло Пасейку, Н. Дж.

Засмучена Родина САГАДАКОВСЬКИХ.

СЛІДСТВО ВІЯВЛЯЄ ЗМОВУ ПРОТИ ПЕРОНА В АРГЕНТИНІ

Буенос Айрес. — Аргентинські слідчі повідомляють, що вони відкрили замір збомбардувати бюро президента Хуана Перона й знищити кліп-толь й інші публічні будинки. Поліція твердить, що серед змовників знаходиться група аргентинських політичних вигнанців, що повернулися до Аргентини з Уругваю суднами через ріку Плату, яке відмежовує обидві країни. Влада повідомляє, що тепер ведуться пошукування за провідником групи, члена соціалістичної партії, який здогадливо привіз з собою більшу кількість запальних бомб.

Напад на домівок президента був запальований на середі минулого тижня, саме в хвилині, коли президент мав увійти на наради кабінету.

ДОБРІ ВІСТІ ПРО АСТМУ

Чи АСТМА це добрі вісті? Ні! Однак сповідають, що лік знаний як ПЕННІЛ—PENNYL, дає швидку, чудову злагоду для терплячих від астми. Вістки кажуть, що астматичні атаки винсую в груди, каплю вухливості й важкого відділу можна застановити заживленням однієї пошитої медичної. Багато осіб, що П. заживляють, були довго безпоміжні в часі вдувливих нападі, а тепер радісно проголошують, що вони зазнають полекти після зажиття кількох доз.

Якщо ви теж мучитеся від нападі, астми, астматичного кашлю й вдувливості, зажитте лік ПЕННІЛ. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли виплате опей відрізок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 34, Peckskill, New York. Задіти виплате вам дві три-долларові купони лише за \$5.00, а це знизить \$1.00 на правильній ціні. Не треба посилати грошей, а зажитте просто листомовою при достаті. Однак зробте це негайно, бо припас обмежені для спеціальної ціни.

Ім'я _____ Адреса _____ Місто _____

Видіт Т-ва Укр. Правників в Нью-Йорку подас отрим до відома, що в НЕДІЛЮ, 24. ТРАВНЯ ц.р., о год. 11:30 перед пол., в дол. каплиці церкви св. Юрія буде відправлена

ПАНАХИДА за померлих членів Т-ва, а то за: бл. п. Ярослава Олесницького, б. адв. в Золочеві за бл. п. Василя Климка б. судді і адв. в Підгайцях і Глинцях.

Членів Т-ва і Знайомих Покійних проситесь про численну участь.

Ділимось сумною вісткою, що 12. травня 1953 р. упокоївся в Госі по короткій недугі в 65 році життя

проф. ВАСИЛЬ РАТИЧ, колишній професор і директор української гімназії „Рідної Школи“ в Рогатині. Похорон відбувся в суботу, 16. травня 1953, в Нью-Бронсвік, Н. Дж.

Бувши учні РОГАТИНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Повідомляємо зі сумом про смерть нашого звичайного члена

ВАСИЛЯ РАТИЧА, гімн. професора, учасника визвольних змагань, визначного громадського діяча. Похорон Покійного відбувся 16. травня 1953, в Нью-Бронсвік, Н. Дж.

Вічна Пому Пам'ять! ВИДІЛ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

Видіт Т-ва Укр. Правників в Нью-Йорку подас отрим до відома, що в НЕДІЛЮ, 24. ТРАВНЯ ц.р., о год. 11:30 перед пол., в дол. каплиці церкви св. Юрія буде відправлена

ПАНАХИДА за померлих членів Т-ва, а то за: бл. п. Ярослава Олесницького, б. адв. в Золочеві за бл. п. Василя Климка б. судді і адв. в Підгайцях і Глинцях.

Членів Т-ва і Знайомих Покійних проситесь про численну участь.

Ділимось сумною вісткою, що 12. травня 1953 р. упокоївся в Госі по короткій недугі в 65 році життя

проф. ВАСИЛЬ РАТИЧ, колишній професор і директор української гімназії „Рідної Школи“ в Рогатині. Похорон відбувся в суботу, 16. травня 1953, в Нью-Бронсвік, Н. Дж.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЬО-Йорк, Н. Я.

Видіт 204 повідомляє своїх членів, що місцеві збори відбулися в суботу 23. травня в парафіяльній залі 334 Іст 14 вул. в Нью-Йорку, о год. 8. веч. Проситесь членів прийти на час, а головним членів пікіньового комітету, щоб обов'язково прибули. Пригадуйтеся членами, що при кінці цього та на початку наступного місяця будемо роздавати дивіденди. Просимо відібрати їх на збори, поштою будемо інвестувати тільки тим, що живуть поза Нью-Йорком. Вкладки збираємо кожної другої четвертої суботи в місяці. Прохастесь цих членів, що змінили помешкання, щоб негайно повідомили секретаря про зміну адреси. — П. Марко, през.; І. Кропак, кас.; В. Гасіа, фін. секр.; Г. Ваксменко, рек. секр.

НЬО-Йорк, Н. Дж. — Тов. Чорноморська Січ, відділ 114, подас до відома, що місцеві збори відбулися в неділю, 24. травня, в год. 2:30 по полудні, в Січовім Домі, під ч. 508 18th Ave. Проситесь членів прийти на збори і рійнок принести свої залеглості. Члени, які не залегли, вкладай на час, будуть суспендовані згідно зі статутом УНСОУ. Проситесь рійнок доручити по одному долларові від розданих членів, як вже

НЬО-Йорк, Н. Дж. — Тов. Чорноморська Січ, відділ 114, подас до відома, що місцеві збори відбулися в неділю, 24. травня, в год. 2:30 по полудні, в Січовім Домі, під ч. 508 18th Ave. Проситесь членів прийти на збори і рійнок принести свої залеглості. Члени, які не залегли, вкладай на час, будуть суспендовані згідно зі статутом УНСОУ. Проситесь рійнок доручити по одному долларові від розданих членів, як вже

НЬО-Йорк, Н. Дж. — Тов. Чорноморська Січ, відділ 114, подас до відома, що місцеві збори відбулися в неділю, 24. травня, в год. 2:30 по полудні, в Січовім Домі, під ч. 508 18th Ave. Проситесь членів прийти на збори і рійнок принести свої залеглості. Члени, які не залегли, вкладай на час, будуть суспендовані згідно зі статутом УНСОУ. Проситесь рійнок доручити по одному долларові від розданих членів, як вже

НЬО-Йорк, Н. Дж. — Тов. Чорноморська Січ, відділ 114, подас до відома, що місцеві збори відбулися в неділю, 24. травня, в год. 2:30 по полудні, в Січовім Домі, під ч. 508 18th Ave. Проситесь членів прийти на збори і рійнок принести свої залеглості. Члени, які не залегли, вкладай на час, будуть суспендовані згідно зі статутом УНСОУ. Проситесь рійнок доручити по одному долларові від розданих членів, як вже

НЬО-Йорк, Н. Дж. — Тов. Чорноморська Січ, відділ 114, подас до відома, що місцеві збори відбулися в неділю, 24. травня, в год. 2:30 по полудні, в Січов